

La VII volta a Catalunya

II GRAN PREMI TURISME DEL M. C. DE C.

Oscar Stahel, amb "Austin", guanya la copa del Gran Premi de Turisme, i Emili Tintorer, amb motocicleta "Dunell", és guanyador de la copa de l'Automòbil Club de Catalunya

Un altre èxit del Moto Club de Catalunya

PRIMERA ETAPA, BARCELONA-RIPOLL-SEU D'URGELL

Divendres a les set del matí comença aquesta prova, organitzada per la primera entitat motorista de Catalunya. Els inscrits per a prendre-hi part eren els següents:

Primera categoria
1.—Emili Tintorer, motocicleta Dunell 250 cc., Penya Terramar.
2.—Oscar Stahel, autocielo Austin 750 cc., Penya Terramar.
3.—Ferran Bergadà, motocicleta Dunell 250 cc., Penya Terramar.
4.—Ignasi Faura, sidecar X. X. 500 cc., M. C. C.

5.—Sini Pluguillas, autocielo Austin 750 cc., Penya Terramar.
6.—Frederic Sevillano, moto New Imperial 250 cc., Penya Terramar.
7.—Francisco Castelló, autocielo Austin 750 cc., Penya Terramar.
8.—Alfonso Orobitg, motocicleta Dunell 250 cc., Penya Terramar.
9.—Elpidi Torrents, motocicleta Terrot 250 cc., Penya Terramar.
Actuava de jutge de sortida el secretari senyor Viamonte, ajudat per Pastor, tota el control dels dictius Da iau, Sedó, Rocà, Valon i Forcada. Puntualment es donà la sortida a la moto núm. 1 de la primera categoria, pilotada per Tintorer, i de minut en minut als altres concurrents fins a vuit.

A dos quarts de vuit començaren a sortir els de segona categoria. El primer de prendre-la fou el cotxe Alfa Romeo núm. 14, pilotat per Hostench, i el mateix que els anteriors sortiren els altres d'aquesta categoria cada minut, fins a 27, o sigui un total de 35 corredors.

Segona categoria:

14.—Miquel Hostench, Alfa Romeo 1.500 cc., M. C. C.
15.—Melior Baixes, autocielo Citroën 1.500 cc., M. C. C.
16.—Angel Cantells, sidecar Moto-sacoche 750 cc., M. C. C.
17.—Joan Carrasco, motocicleta X. X. 350 cc., M. C. C.
18.—Feliu Bosch, motocicleta Velocette 350 cc., Penya Terramar.
19.—Lluís Falguera, autocielo Amilcar 1.100 cc., Penya Terramar.
20.—Josep Castelló, motocicleta Norton 500 cc., M. C. C.

21.—Josep Muntanyola, motocicleta Norton 500 cc., M. C. C.
22.—F. G. V., motocicleta Velocette 350 cc., M. C. C.

23.—Gaspar Andrés, motocicleta Terrot 350 cc., Penya Terramar.
24.—Joan Jover, motocicleta F. N. 350 cc., M. C. C.
25.—Ferran Aranda, sidecar F. N. 500 cc., M. C. C.

26.—Frederic G. Aroz, motocicleta Ariel 500 cc., M. C. C.
27.—Adolf Bas, motocicleta Moto-sacoche 350 cc., M. C. C.

28.—Francisco A. Yun, motocicleta Brough 750 cc., M. C. C.
29.—Enric Abadal, motocicleta Royal Enfield 350 cc., Penya Terramar.

30.—Enric Galofré, autocielo Renault 1.500 cc., M. C. C.
31.—Pere Siqués, motocicleta H. Davidson 1.000 cc., M. C. C.

32.—Porthos, motocicleta Rudge 500 cc., M. C. C.
33.—Avel·l Garriga, sidecar Moto-sacoche 350 cc., M. C. C.

34.—Ferran Bosch, motocicleta Velocette 350 cc., Penya Terramar.
35.—Josep Fabregat, motocicleta F. N. 350 cc., M. C. C.

36.—Joan Pinyol, motocicleta Douglas 600 cc., M. C. C.
37.—Angel Rodríguez, autocielo Amilcar 1.100 cc., Penya Terramar.

38.—Pelegrí Esteve, autocielo Ceirano 1.500 cc., Penya Terramar.
39.—Josep Riera, motocicleta F. N. 350 cc., Penya Terramar.

40.—Josep M. Arola, motocicleta Terrot 350 cc., Penya Terramar.

Ultra els acompanyants en els sidecars i autocielos. L'únic forat que es registra és el núm. 6, que havia de conduir Sevillano.

El temps esplèndid i el bon estat de la carretera va fer que pel control secret mutat per Renom poc abans de

Girona passessin tots sense pèrdua de punts. Entre Medinyà i Bàscara trobem Carrasco amb pana a la bomba d'oli, però no devia ésser de gaire importància, puix que va poder guanyar el temps perdut i passar pel control secret abans d'arribar a la penúltima etapa.

Per Figueras passen gairebé tots amb gran regularitat. Des d'aquesta població fins a Olot la carretera està molt picada, pel qual molts la moten a abandonar i sense perdre punts. Poc abans de Puigcerdà trobem el motorista Jover que abandonava la prova i tornava a Barcelona, per haver rebut, en arribar a aquesta població, un telegrama anunciant-li la mort d'una germana seva.

A la tarda, el tros més difícil va ésser el de la collada de Tosa, que els corredors varen pujar amb gran entusiasme i sense perdre gaires punts. Poc abans de Puigcerdà trobem el motorista Jover que abandonava la prova i tornava a Barcelona, per haver rebut, en arribar a aquesta població, un telegrama anunciant-li la mort d'una germana seva.

NEUMATICS
Service-Station
S. A.
ARAGO, 270 - 272
I PASSEIG DE GRACIA, 45
Teléfono 11550

De Puigcerdà a La Seu d'Urgell, encara que el terreny és molt accidentat, no hi ha grans pujades, i els concurrents feren el trajecte, encara que potser un xic molestats per l'excessiu nombre de viratges, amb força regularitat.

L'arribada a La Seu d'Urgell era controlada pel president del Moto Club de Catalunya, senyor Dalau, ajudat per Broch.

En arribar aquí — final de la primera etapa — ens diuen que, ultra l'abandonament de Faura, Garriga i Jover, es registra també el de Galofré i Rodríguez, motivat per defectes mecànics.

Davant del control hi ha una gran gentada que aplaudeix entusiàsticament els valents motoristes.

Després de la primera jornada quedaven classificats els següents concurrents:

Amh 100 punts
Núm. 1.—Emili Tintorer (Dunell), Penya Terramar.

2.—Oscar Stahel (Austin), Penya Terramar.

3.—Ferran Bergadà (Dunell), Penya Terramar.

7.—Francisco Castelló (Austin), Penya Terramar.

8.—Alfonso Orobitg (Dunell), Penya Terramar.

14.—Miquel Hostench (Alfa-Romeo), M. C. C.

18.—Feliu Bosch (Velocette), Penya Terramar.

20.—Josep Castelló (Norton), M. C. C.

21.—Josep Muntanyola (Norton), M. C. C.

25.—Ferran Aranda (sidecar F. N.), M. C. C.

Núm. 26.—Frederic Aroz (Ariel), M. C. C.

Núm. 27.—Adolf Bas (Moto-sacoche), M. C. C.

Núm. 28.—Francisco Yun (Brough), M. C. C.

Núm. 32.—Porthos (Rudge), R. M. C. G.

Núm. 34.—Ferran Bosch (Velocette), Penya Terramar.

Núm. 38.—Pelegrí Esteve (Ceirano), Penya Terramar.

Amb 99 punts:
Núm. 5.—Sini Pluguillas (Austin), Penya Terramar.

Núm. 15.—Melior Baixes (Citroën), R. M. C. C.

Núm. 17.—Joan Carrasco (Royal-Enfield), R. M. C. C.

Núm. 19.—Lluís Falguera (Amilcar), Penya Terramar.

Núm. 22.—F. V. G. (Velocette), R. M. C. C.

Núm. 31.—Pere Siqués (Harley), R. M. C. C.

Núm. 39.—Josep Riera (F. N.), Penya Terramar.

Amh 97 punts:
Núm. 9.—Elpidi Torrents (Terrot), Penya Terramar.

Amh 95 punts:
Núm. 23.—Gaspar Andrés (Terrot), Penya Terramar.

Amh 94 punts:
Núm. 40.—Josep M. Arola (Terrot), Penya Terramar.

Amh 92 punts:
Núm. 10.—Angel Cantells (sidecar Moto-sacoche), M. C. C.

Amh 77 punts:
Núm. 35.—Josep Fabregat (F. N.), M. C. C.

Amh 66 punts:
Núm. 30.—Joan Pinyol (Douglas), R. M. C. C.

Per a la classificació especial per marques la Dunell, amb el seu equip integrat per les petites O. H. C. de 250 cc. muntades per Tintorer, Orobitg i Bergadà, és la marca millor classificada. Austin i Velocette segueixen a la Dunell.

Per equips de Club, Penya Terramar i el R. Moto Club són els que tenen els seus representants millor col·locats.

DISSABTE, DIA 1 DE NOVENBRE, SEGONA ETAPA, SEU D'URGELL-BALAGUER

A les set del matí començen a sortir de La Seu d'Urgell els corredors de la primera categoria, i a dos quarts de vuit ho fan els de la segona amb l'interval d'un minut de corredor a corredor.

No prenen la sortida en aquesta etapa, i per tant abandonen la prova, Arola i Andrés; el primer per avaria a la magneto i el segon perquè, fent equip amb Arola, considera perduda la classificació per equip i marca.

La marca fins a Balaguer resulta un xic penosa pel mal estat en què es troba la carretera i per les moltes pujades i revoltes que el trajecte conté. En el quilòmetre 54 de la carretera de Ponç a Artesa de Segre trobem bolcat el "side" del corredor Cantells, al qual en voler agafar massa de pressa el viratge li va patinar la màquina i donà una volta de campana ferint-se lleument en una mà el seu acompanyant Roca i Cantells es produïren llegendes contusions. A Roca l'acompanyen amb el cotxe "Abadal", amb el qual no altres segun la prova, fins a Artesa, on és arribat convenientment.

Pocs quilòmetres abans d'Artesa de Segre trobem un control secret mutat per Dalau i Broch.

Des d'aquesta població fins a Tremp la carretera està molt picada, go que motiva diverses rebentades a alguns corredors, entre els Aroz i Orobitg, perdent aquest corredor un tap de vàlvula i el temps que triga a trobar-lo li fa perdre 22 punts en el control de Tremp.

Fins a Balaguer no passa cap més incident; la ruta està en millors condicions. El control fix, en aquesta població, anava a càrrec d'Antoniell (fill) i Ducombe.

Anotem en aquest control una penalització per avançament sobre l'horari previst: el d'Hostench, que conduïx l'Alfa-Romeo.

Aroz i Pinyol es retiren abans de Balaguer.

Muntanyola té pana d'embragatge, i per si no fos prou, rebent una cambra, pels quals molts passa retardat pel control.

A tres quilòmetres de Balaguer hi ha un altre control secret, a càrrec dels senyors Dalau i Broch.

En arribar a Juneda es posa a ploure, però per fortuna dura

poca estona, ja que en passar per Espuga de Francolí deixa de caure aigua, la qual, en algun moment ha molestat força els corredors.

El coll de Lilla s'ha pujat amb relativa facilitat i en bones condicions.

Al capdavant d'aquesta collada, Relos i Faura havien muntat un control secret, pel qual passa tothom sense penalització.

Poc abans d'arribar al final de l'etapa—Tarragona—torna a caure aigua, amb més intensitat que abans.

A dos quilòmetres de la meta es registren dues retirades més: Abadal, per una pana a la magneto, i Bas, per rebentada.

L'arribada a Tarragona era controlada per Antoniell i Bonet. La pluja fa que hi hagi un públic molt reduït.

Estem encisats de les facilitats que ens donen els directius del Moto Club, així com també de la perfecta organització i descabellament de la dura carrera.

Aquesta etapa pot dir-se que és la decisiva de la gran prova, ja que la que resta es, comparada amb les dues que acabem de ressenyar, relativament fàcil.

CLASIFICACIÓ
DESPRES DE LES DUES PRIMERES JORNADES

Amh 100 punts
Núm. 1.—Emili Tintorer (Dunell), Penya Terramar.

Núm. 2.—Oscar Stahel (Austin), Penya Terramar.

Núm. 7.—Francisco Castelló (Austin), Penya Terramar.

Núm. 18.—Feliu Bosch (Velocette), Penya Terramar.

Núm. 28.—Francisco Yun (Brough), R. M. C. C.

Núm. 32.—Porthos (Rudge), R. M. C. C.

Núm. 34.—Ferran Bosch (Velocette), Penya Terramar.

Núm. 38.—Pelegrí Esteve (Ceirano), Penya Terramar.

Amh 99 punts:
Núm. 3.—Ferran Bergadà (Dunell), Penya Terramar.

Núm. 5.—Sini Pluguillas (Austin), Penya Terramar.

Núm. 14.—Miquel Hostench (Alfa Romeo), M. C. C.

Núm. 15.—Melior Baixes (Citroën), M. C. C.

Núm. 17.—Joan Carrasco (Royal-Enfield), M. C. C.

Núm. 19.—Lluís Falguera (Amilcar), Penya Terramar.

Núm. 22.—F. V. G. (Velocette), M. C. C.

Núm. 31.—Pere Siqués (Harley), M. C. C.

Amh 98 punts:
Núm. 39.—Josep Riera (F. N.), Penya Terramar.

Amh 97 punts:
Núm. 9.—Elpidi Torrents (Terrot), Penya Terramar.

Núm. 25.—Ferran Aranda (sidecar F. N.), M. C. C.

Núm. 20.—Josep Castelló (Norton), M. C. C.

Núm. 35.—Josep Fabregat (F. N.), M. C. C.

Per a la classificació per equips de Clubs, Penya Terramar marxa en primer lloc, i segueix Penya Terramar. En la classificació per marques, Dunell ha perdut el primer lloc. Les marques Austin i Velocette són les que presenten millor classificació els seus equips.

ELS ABANDONAMENTS DE LA SEGONA JORNADA

Núm. 40.—J. M. Arola (Terrot), Penya Terramar.

Núm. 23.—Gaspar Andrés (Terrot), Penya Terramar.

Núm. 16.—Angel Cantells (sidecar Moto-sacoche), abans d'Artesa, M. C. C.

Núm. 26.—Frederic Aroz (Ariel), M. C. C.

Núm. 36.—Joan Pinyol (Douglas), M. C. C.

NO CLASSIFICATS, PER Haver arribat després del tancament del control

Núm. 29.—Enric Abadal (Royal-Enfield), Penya Terramar, retardat per avaria de magneto a 2 quilòmetres de Tarragona.

Núm. 27.—Adolf Bas (Moto-sacoche), M. C. C.

CAMIONS AUTOMOBILISTES

CAMIONES CENTRAL MOTORS

Concessionaris per a les províncies de Barcelona i de Girona

JOAN FLOTATS

Tamarit, 95 i 97 - Tl. 31506

BARCELONA

che), per punxades, a 2 quilòmetres de Tarragona.

Núm. 21.—Josep M. Muntanyola (Norton), M. C. C., per pana d'embragatge i punxada, abans del Coll de Lilla.

DIUMENGE DIA 2 DE NOVENBRE

TERCERA ETAPA

Tarragona, Tortosa, Reus, Barcelona

Com que aquesta etapa — darrera de la VII Volta a Catalunya — és més curta que les altres, es va donar la sortida una hora més tard que en les altres. A les vuit sortiren de Tarragona els participants de la primera categoria, i a dos quarts de nou els de la segona. Es van encarregar de donar-los els senyors Viamonte, Sedó i Broch.

Fins al coll de Balaguer, la cosa marxà sense incidents remarcables. Es en aquesta collada on trobem Aranda que degut a haver-li sortit un neumàtic de la roda del sidecar, màquina i homes han donat una volta de campana, sense que, afortunadament, cap dels dos s'hagi fet mal. La variació motivà l'abandonament del simpàtic recordman motorista. Al peu de la collada "Rilos" i Faura han establert un control secret. Pocs metres més avall, a Esteve se li va trencar el frè de peu, i amb gran rapidesa, va arreglar el desperfite i aconseguí recobrar els minuts perduts abans d'arribar a Tortosa.

A la sortida d'aquesta població, i fins a prop de Gandesa, la carretera està en un estat lamentable, co que motivà caigudes, alguna de les quals un xic serioses, tal com la que ha tingut Porthos, el qual s'ha produït una ferida lleu, al rostre.

AUTOMOBILISTES

En benefici vostre, no deixeu de consultar preus a

J. López Llausas

BALMES, 123 - Telèfon 74755

Aneu malament de llums per carretera? No deixeu de visitar-me

Poc abans de Mora d'Ebre, Pluguillas trenca una molla del seu Austin; malgrat l'accident, continua la prova, no podent, però, arribar a la meta amb el temps necessari per a classificar-se.

Després de Mora trobem Fabregat que torna cap a aquesta població per tal de facturar la moto, puix que se li ha trencat el pinyó de la roda del darrer.

Riera en sortir de Xerta, s'ha equivocad de carretera, perdent més de vint minuts, arribant després d'un fantàstic esforç a temps per a classificar-se en el control fix de Gandesa. D'aquest control en tenien cura Antoniell (fill) i Ducombe. Tres quilòmetres abans de Reus Torres ha establert un altre control secret, en el qual s'anoten alguns punts de perduda que ha motivat el difícil coll de Falset.

El control de Reus anava a càrrec d'Antoniell i Puig.

Després de passada la mitja hora que per neutralització s'havia establert a aquesta ciutat, s'empen la marxa cap a Tarragona i Barcelona, etapa final de la prova. L'immillorable estat de la carretera i el recorregut relativament fàcil — és motiu pel qual la carrera es descabellà amb perfecta regularitat. Les costes de Garraf són passades a bon tren i sense incidents, exceptuant la caiguda de Feliu Bosch, el qual, davant de la fàbrica Fradera a Vallcarca, ha topat contra el marge, ferint-se en una mà, sense greus conseqüències.

L'arribada a Barcelona és presenciada per bon nombre de públic — no tant, però, com es mereixia la importància d'aquesta magna prova motorista, que apledeix els valents

sportsmen a mida que van arribant. Hem de remarcar — ja ho dèiem abans — la magnífica organització que el Moto Club de Catalunya ha sabut donar a aquesta VII Volta. Tot ha estat degudament atès i per tothom s'han tingut les màximes atencions.

Per als representants de la premsa se'n va posar a la nostra disposició un esplèndid cotxe Abadal, el qual conduï com ell sap fer-ho, l'expert automobilista N. Eduard Montcada. Per tal d'ajudar els motoristes en tot el que els fos precis, adhuc per a transportar llur màquina en cas d'avaría, anava al darrera dels participants una camioneta Chevrolet, pilotada pel simpàtic i incansable Francesc Casanoves, més conegut en el món automobilista pel nom de "Ciscu". Es digne de tot elogi l'entusiasme i la bona fe del gran "Ciscu", que durant els tres dies de la carrera ha ajudat a arreglar més de cinquanta rebentades de càmares i un bon nombre de panes de tota mena.

Acabem aquestes notes felicitant sincerament la Junta del Moto Club de Catalunya, i molt especialment al seu president, senyor Dalau, secretari senyor Viamonte, i els directius Broch, Sedó, "Rilos", Renom, Torres, etc., per l'èxit assolit, amb el qual hi va tan lligat el de l'esport motorista de Catalunya.

A FIGA

CLASSIFICACIÓ GENERAL

Medalles d'or

Classificats amb 100 punts:
Núm. 1.—Emili Tintorer, motocicleta Dunell, 250 cc., Penya Terramar.

Núm. 2.—Oscar Stahel, autocielo Austin, 750 cc., Penya Terramar.

Núm. 28.—Francisco A. Yun, motocicleta Brough, 750 cc., M. C. C.

Núm. 32.—Porthos, moto Rudge, 500 cc., M. C. C.

Núm. 34.—Ferran Bosch, motocicleta Velocette, 350 cc., Penya Terramar.

Núm. 38.—Pelegrí Esteve, autocielo Ceirano, 1.500 cc., Penya Terramar.

Classificats amb 99 punts:
Núm. 3.—Ferran Bergadà, moto Dunell, 250 cc., Penya Terramar.

Núm. 5.—Sini Pluguillas, autocielo Austin, 750 cc., Penya Terramar.

Núm. 14.—Miquel Hostench, auto Alfa Romeo, 1.500 cc., M. C. C.

Núm. 15.—Melior Baixes, moto Dunell, 250 cc., Penya Terramar.

Núm. 17.—Joan Carrasco, moto X. X. 350 cc., M. C. C.

Núm. 19.—Lluís Falguera, autocielo Amilcar, 1.100 cc., Penya Terramar.

Núm. 22.—F. V. G., moto Velocette 350 cc., M. C. C.

Núm. 31.—Pere Siqués, moto Harley, 1.000 cc., M. C. C.

Núm. 39.—Josep Riera, moto F. N. 350 cc., Penya Terramar.

Núm. 9.—Elpidi Torrents, moto Terrot 250 cc., Penya Terramar.

Núm. 25.—Ferran Aranda, sidecar F. N. 500 cc., M. C. C.

Núm. 20.—Josep Castelló, moto Norton 500 cc., M. C. C.

Núm. 35.—Josep Fabregat, moto F. N. 350 cc., M. C. C.

Medalles d'argent

9.—Elpidi Torrents, moto Terrot 250 cc., Penya Terramar.

22.—F. G. B., moto Velocette 350 cc., M. C. C.

20.—Josep Castelló, moto Norton 500 cc., M. C. C.

MOMOTOMBO

CAFES TORRATS

Oficines i magatzem:

Homer, núm. 56. — SANT GERVASI

Telèfon 71964

la rambla de catalunya

(esport i ciutadania)

JOIES — RELLOTGES

J. ROCA

Rbla. del Centre, 33
Passatge Bacardí, 2

MACIA

Hora de tècnics aquesta hora de Catalunya i d'Espanya? Sí, hora de tècnics. Hora d'homes nous capacitats per exercir, en un moment donat, funcions de Govern. Hora de ciutadans que sentin, en tot l'intens dramatisme d'un imperatíu ineludible, la responsabilitat de les hores que passen en la vida d'aquests pobles ibèrics. Hora de polítics serens, capaços de meditar la lliçó d'una història i d'anhelar, en anhels supremes de civilitat, l'aura de democràcies que per damunt dels Pireneus, volta els pobles millors de l'Europa civil.

Hora de tècnics, aquesta hora, sí. Però hora de tècnics capacitats per trasbalsar un ordre i escriure les pàgines primeres d'una història. Hora de tècnics, però de tècnics amb emoció civil, amb amor al poble, amb nobles gestos de fraternitat, amb afany infinit de democràcia. Hora de tècnics, però de tècnics capaços de sentir sobre la pròpia carn la tortura d'un poble que malda desesperadament per alliberar-se. Hora de tècnics, sí.

Però hora de tècnics que marxin al ritme emocional dels pobles. Cromwell era un tècnic. Robespierre era un tècnic. Sarmiento era un tècnic. Washington era un tècnic. Batlle era un tècnic. Pi i Margall era un tècnic. Ebert era un tècnic. Karl Liebknecht era un tècnic. Jean Jaurès era un tècnic. Edouard Herriot era un tècnic. Masaryk és un tècnic. Gandhi — a la seva manera — és un tècnic.

Però tots ells marxaven — i marxen — al ritme emocional dels seus pobles, en hores que els seus pobles començaven el camí d'una història nova i l'liquidaven decididament el passat perquè el passat ja no era altra cosa que un mite, que un ca-

Davant els fets

Hora de tècnics, aquesta hora?

dàver, que una nosa, que un obstacle per seguir marxant cap a futures hores millors. Tècnics, sí. Però tècnics amb emoció civil. Tècnics que no acceptaven, submisos, el jou d'una història que ja no servia per res i un present que no s'adeia amb els afanys col·lectius dels seus pobles. Tècnics que quan veien els seus pobles vençuts i impotents sota el pes del cadàver d'una història, alliberaven els seus pobles d'aquest cadàver i l'empenyien cap a l'esdevenidor més digne i més noble.

Tècnics que quan la llibertat dels homes havia d'ésser sacrificada al passat, sabien sacrificar — amb gestos decisius — el passat a la llibertat dels homes.

Tècnics, sí. Però tècnics que sabien que primer era el poble que Carles I, que Lluís XVI, o que Guillem II. Tècnics capaços d'elaborar, amb el sacrifici de la seva vida i de la seva obra, les hores noves que els pobles — encabritats i rebels — exigien; tècnics que partien de la base que ja no era possible una tornada a l'Estat mitjà ni una persistència de l'esclavatge i de la reacció.

Hora de tècnics, aquesta hora. Però hora de tècnics amb afany nous, amb ritmes emocionals en els signes de la seva geometria de conductors.

Bé està capacitar-se per exercir, quan calgui, funcions de govern. Bé està anar a Europa per aprendre d'Europa la fórmula de les finances i de les indústries dels pobles moderns. Bé està l'estudi i l'alliconament de les experiències materials produïdes en l'exploració d'una mina, o en l'organització d'una indústria, o en el muntatge d'un organisme de control. Bé està.

Però si s'oblida la primera matèria, la capacitat i l'alliconament són ben inútils. I la primera matèria és el Poble. El Poble amb la seva jerarquia insigne de fet viu, de carn viva, d'afany, d'emoció, de vibració, d'amor i de dolor. Els tècnics no serviran per res si oblidem el Poble. Els tècnics sense el Poble, que els doni l'executòria de la seva confiança i de la seva representació, seran — i no altra cosa — unes tristes màquines de calcular, insensibles i fredes, que les masses destruïran

El nostre company Emili Granier-Barrera fou conduït així pels carrers de Barcelona, un dia del mes d'octubre de l'any 1930... (Fot. Cases)

en la seva marxa — controlada o no — cap a realitats més cordials i més vives.

Unió Catalana. Tècnics. Homes que volen capacitar-se per exercir funcions d'administrador. Bé està. Però, compte en oblidar el Poble — així amb majúscula! Compte en

perdre el ritme amb les masses que marxen, per tancar-se en les parets blanques i desolades de silenci dels laboratoris! Compte en oblidar la primera matèria!

Unió Catalana — Catalunya. De moment, són dos fets sense lligam. De moment els uns han oblidat l'enorme realitat de l'altre. De mo-

ment, els uns somriuen, orgullosos perquè els sembla que tenen el secret de l'esdevenidor, mentre en el rostre del poble — en aquesta hora inquieta — hi ha l'angoixa dolorosa dels grans afanys. Ah! No lliga pas això! No solament no lliga, sinó que el somriure dels uns i l'angoixa de l'altre són dos termes antagònics,

dues forces — l'una ínfima, l'altra enormement poderosa — en lluita.

Unió Catalana. Bo fóra l'intent, si en l'intent hi hagués la mateixa emoció que hi ha en el Poble. Bo fóra l'intent si els afanys de renovació del Poble fossin també, en els tècnics flamants, afanys de renovació. Bo fóra l'intent si el Poble i els tècnics pensessin, alhora, en la primera pàgina de la història que s'ha d'escriure. Bo fóra l'intent si la rebel·lia del Poble trobés, en la ciència dels tècnics, prou amplada de camins per avançar i per esdevenir realitat.

Es així? No. Rotundament no. Els tècnics — flamants — volen capacitar-se per a funcions de govern. De govern, de quin poble? D'aquest, del d'avui, del de demà? No. Del d'ahir, del "seu" poble; del "seu" pobre poble conformista a la sort d'una història vella i d'una realitat africana. Els tècnics rebutgen, per absurda, aquesta hora de renovació i d'ambició, i resten al marge — amb la seva rialleta d'orgull — dels afanys col·lectius. Més: els tècnics han tingut un gest servil davant el fantasma de la història que s'acabava el dia 13 de setembre de 1923 i han acudit, amb acataments d'esclau, a la veu que els demanava col·laboració i ajut — que era la mateixa veu que ahir els havia empaitat amb els sabres dels seus mercenaris. Els tècnics han acceptat, encisats, l'encàrrec de recomençar la comèdia i han esmolat, desficiosos, les armes oscades d'una ficció electoral i d'una mentida de Pacte entre un mite i un poble.

Per això, quan s'han endut Francesc Macià els tècnics han callat.

Per això, quan s'han empresonat periodistes els tècnics han callat.

Per això, quan la Premsa ha estat perseguida com no ho era a la França de Lluís Felip, els tècnics han callat.

Per això, quan els obres han estat detinguts sense ordre judicial centenars de ciutadans honorables, els tècnics han callat.

Per això, quan els obres han estat perseguits com a criminals, els tècnics han callat.

Per això, quan uns honrats ciutadans han hagut de viure a l'ombra,

com els conills, els tècnics han callat.

Per això, quan les multituds correctes han estat amenaçades amb les boques de les metralladores, els tècnics han callat.

Per això, quan Emili Granier ha estat passejant amb les mans lligades pels carrers de Catalunya, els tècnics han callat.

Han callat? No; han fet més: Han somrigut, amb la seva rialleta orgullosa i freda.

Per això demà, quan el Poble — les mares i els fills i els germans del Poble — aixequi els barcos rebels i protesti amb una força de realitats, els tècnics callaran. Callaran i faran costat als que han atiat el Poble, als que l'han oblidat, als que l'han vexat, als que s'han jugat, en una carta d'egoïsmes i de conveniències personals, la sobirania única que el Poble els donà.

Hora de tècnics, sí, aquesta hora. Però Cromwell, Robespierre, Sarmiento, Washington, Batlle, Ordóñez, Pi i Margall, Ebert, Liebknecht, Jaurès, foren tècnics. Masaryk, Herriot, Gandhi, són tècnics.

Tècnics d'una hora de renovació; tècnics de pobles nous. Tècnics de masses en marxa. Conductors que caminaven — i caminen — al ritme del pas dels seus pobles.

Avui, aquests pobles són Alemanya, són França, són Anglaterra, són Txecoslovàquia, són Nord-Amèrica, són l'Uruguai.

Ahir eren Imperis o colònies. Eren Carles I o Lluís XVI o Guillem II.

Avui són exemples d'homes i de democràcies — que no trobaran, a les columnes espesses de "El Debate", ni un elogi.

JOSEP M. MASSIÀ

CAMBÓ

Les delícies governatives

Per a acabar d'una vegada amb l'estat de coses que destapa clínicament la dictadura, però que persisteix clínicament de tants segles abans, es tanquen tots els camins legals. Les autoritats donen una puntada de peu a tota llei i a tota constitució per a situar-se'n al marge i actuar amb més activitat i més amplemt.

Un crit de protesta s'aixeca contra les presons governatives. Tots els estaments, en comprovar-ne la seva iniquitat per haver-les prodigat amb excés ja dictadura, s'escriuïren que per governar la nació haguessin d'emprar-se tan injustos procediments. Malgrat aquest crit unànime, el govern Berenguer usa a desdir de les presons governatives contra els elements polítics i obreristes. Només hi ha una petita esmena, que suposem que és el tou de la normalitat promesa, i és que ningú sap qui mana els empresonaments i acabarem per creure'ns que l'únic responsable de la malvestat és el vigilant que obri l'escala a la policia.

La tònica dels pobles democràtics i avançats és la llibertat de la paraula. En totes les nacions civilitzades d'avui el ciutadà viu coaccionat per més edicions i reglaments que en l'Estat mitjà i en l'antigor; tant el propietari com el vianant, tant el camferol com l'home de ciutat, tenen ben assenyalades per normes rigoroses la seva manera de comportar-se en bé de tots, segurament, però a canvi de la coacció individual. Des del primer ministre fins a l'alcalde de barri reglamenten el nostre viure i fins el nostre tregir. Però hi ha una cosa conquistada per l'home modern, i és la llibertat de pensament i d'expressar aquest pensament. S'ha dit i s'ha repetit, ad-huc per doctrinaris conservadors, que el pensament mai no delinqueix. Malgrat això, les nostres autoritats priven mitjans i priven conferències de certs i determinats sectors; la llibertat és només privilegi dels legions i upetistes, que la combaten. Per als liberals i republicans i obrers la norma és diferent: és pri-

vaada tota lliure manifestació doctrinària, no hi pot haver assemblees amb acoblament del poble i expansió de la seva idealitat, no poden donar-se conferències amb títol escabrosos per a una autoritat vigilant. Així mateix s'ha trobat una fórmula per a privar-les del tot, gairebé: han de celebrar-se durant el dia, amb claror de sol, perquè segurament, al recte enteniment dels nostres governadors, la nit és tenebrosa i a fosca mala consellera.

Surten periòdics perquè això és dur de privar i seria violència mal vista a l'estranger prohibir-los del tot i reduir la premsa a la "Hoja Oficial" i als òrgans dels upetistes o upetitzants. Però cal ésser amantat a adquirir el diari, perquè a la poca estona és recollida l'edició de la impremta i dels llocs de venda. Per als periodistes i els col·laboradors caldrà pensar a obrir una pensió prop del Pa'au de Justícia per no perdre tant de temps en acudir a les citacions i requeriments judicials. Acabarem, com En Samblancat, escrivint els articles darrera els papers de citació; en tindrem tants que no caldrà comprar quartells.

Estem en el millor dels mons i sota el més bo i assenyat dels governs, segurament, però no podem moure'ns ni manifestar-nos. Tota expressió d'espiritualitat és perseguida i bandejada, tota proposta d'ordenació és delictiva, tot sentiment de progrés és una blasfèmia. Caldrà que emigrin els homes turmentats per afanys de superació; però també és raonable que aquests pensin que els que han d'emigrar són els homes que s'afanyen a inferioritzar-nos.

Ja sabem el pas que es dona en la permanència dels conservadors, no cal que enumerem tots els greuges de la nació, ens proposem només escriure un article i no un tractat; però tots els neguits actuals són obra d'aquests conservadors que no han sabut conservar cap de les coses justes que ha creat el poble i en canvi si totes les injus-

tícies i vexacions. Ells, els elements de l'ordre, han donat com a conseqüència el més gros desordre, no aquell que avalota el carrer i tant espanta les porteres i que és accidental i fàcilment aranjable, sinó aquell altre que avalota les coses íntimes, que penetra a la llar, que trasbalsa l'escola, que neguitja el taller o el conreu. La persecució de l'espiritualitat, el befar-se de tota llei escrita i de tota llei moral és el més gros exemple de desordre i de desenfren; l'acte més punible i que amb més dret hauria de caure de ple dins la Llei de Jurisdiccions, és l'expulsió i lliurament d'En Francesc Macià a unes autoritats estran-

gères quan venia a respondre a unes requisitoris judicials. Qualsevol imagina el que passaria a un escriptor que proposés — res de realitzar-lo — un delictu d'aquell to i magnitud.

lloc, i situar-les bé. Hi ha alguns grups escolars magníficament situats, el del Parc del Guinardó, les Escuelas de Bosc de Montjuïc, les Escuelas de Mar i Villa Joana.

Cal fer tot el possible perquè la major part de les escoles estiguin situades al bosc o a la platja. Per bo que sigui l'edifici en mig de la ciutat mai no subministraran un aire tan pur com el que hi ha als parcs i a la platja. La puresa de l'aire no és un luxe. És més necessària

EL PROBLEMA DE L'EDUCACIÓ A LA NOSTRA CIUTAT

Nosaltres demanem...

La Secció de Cultura del nostre Ajuntament té el lloable propòsit de dotar a la ciutat, en el termini de dos anys, de les escoles necessàries perquè "tots" els infants puguin rebre l'educació convenient. Aquest és el propòsit de complir amb el seu deure envers els ciutadans; propòsit que no cap discutir, sinó encoratjar, ajudar, facilitar.

Cal fer moltes escoles, en primer

aquesta puresa que la dels aliments sòlids i líquids.

Montjuïc, per la seva situació, ha d'ésser el parc de cultura de Barcelona; pot rebre els infants del Poble Sec, gran part de Sans i de prop de les Arenes. Ha de contenir, almenys, un altre Institut de Segona Ensenyança. Madrid en té tres. Barcelona tan sols en té en pessimes condicions. Els nois han de respirar la pols de les rajoles d'argila; s'han de tancar en aules en nombre de 300 a 400. No tenen prou professors ni prou material d'estudi.

De moment al parc de Montjuïc hi ha un edifici vacant, que es pot aprofitar, amb les esmenes degudes,

les Oficines de l'Exposició. Nosaltres demanem a l'Ajuntament de Barcelona que, tenint en compte la necessitat sanitària de crear escoles en els parcs, que habiliti aquell local de moment i altres locals després, per a escoles de primera i segona ensenyança.

Nosaltres demanem a totes les entitats culturals de Barcelona que per a grup escolar. Ens referim a es preocupen pel millorament de Barcelona que facin el mateix prec amb tot llur entusiasme.

Normalitat tècnica

Companys i amics:

Ha passat ja una altra setmana i continuem encara els uns hospitalitzats, els altres, estudiant encara que hagi arribat ja el temps de les castanyes. És un dir.

Naturalment, però, bo i rumiant la mostra, tot té explicació en aquest món, i per això he pogut arribar a convencem'ns que ben mirat això que gaudim de ésser una NORMALITAT TÈCNICA.

La normalitat veritable, la corrent, la que gastariem de bona gana els aficionats a la política, els pobres quelets que no hem pogut ni podem arribar mai a tècnics, no pot tenir altra base i fonament que la llibertat, la justícia, el dret i la civilització.

Tot això, però, són paraules i frases altisonants, les quals tot tècnic que s'esmeni ha de saber arrearconar. La qüestió és empassar-se a consciència el pla quinquennal soviètic, i les deliberacions de la Conferència Interimperial britànica, i amb això i uns quants viatjers, per oblidar les misèries de casa, l'epidèmia anirà guanyant resistència, i el podràs escoltar com qui sent ploure notícies extravagants procedents de països completament balcànics, segons les quals sembla que els segrestaments, les detencions arbitràries, les persecucions, inèdites, la caça del peiodista i la ruïna dels periòdics resulten coses completament normals.

Sembla broma, però no ho és, sobretot quan la broma resulta feta a les nostres costelles. El cert és que amb una normalitat normal com si diguéssim, no es podrien detenir els ciutadans o hi hauria almenys algú responsable de la detenció. Ah! però i els avenços de la tècnica? La cosa pot no ésser senzilla, però és d'efectes tècnics sorprenents. Ja ho veureu. És fa una detenció gover-

nativa quan el governador és fora, i sembla que en tingui la culpa el suplent; però aquest, com a bon suplent, no sap res, i l'efectiu, que era fora, carrega el mort a un altre, el qual diu que sí, que no i que és molt clar, que ho ha fet ell per indicació de l'altre, que no en sabia res... I tot això, que sembla un cent peus, amb normalitat normal, amb normalitat tècnica, és un procediment patentat per a ficar la gent a la presó, i tenir encara el dret de fer-hi brometa i de despietar a tots els bona fe — que mai en falten — que seriosament es proposin saber de què va.

Un altre tecnicisme molt curiós és l'emprat per impedir la celebració d'actes públics de propaganda i els quals, naturalment, amb una normalitat normal no hi hauria termes correctes de prohibir.

Aquesta tècnica té dues parts: la primera, consisteix a estudiar per mitjà d'especialistes competents quins són els oradors que més activitat tenien per a l'organització i celebració d'actes de propaganda, i un cop conegut el dictamen de experts, engarjant ar totes els que es pugui i dispersar els altres. Però és clar, com que aquest procediment no és suficient per acabar-ne la mena, els tècnics descobriren un altre truc, i és que tant els oradors com els públics necessiten les hores del dia per guanyar-se la vida i destinar-nen per als actes polítics les hores del vespre; doncs anant a la prohibició de tots els actes que no se celebrin de sol a sol ja estem al cap del carrer.

Així estem, amics, i mentrestant, l'legim cada dia en els diaris que el Govern està encisat de la vida, i que no passa res enlloc; però crec que tots plegats hem de tenir l'esperança que aquesta tranquil·litat tant bè sigui tècnica, tan tècnica com la normalitat que gaudim, i que pugui arribar el moment en el qual el poble, flamejant els grans principis i les frases altisonants, pugui assolir d'una vegada la normalitat i la tranquil·litat normal.

Avui fos i demà festa. Vostre sempre de cor. M. CARRASCO I FORMIGUERA

C. ROPES